

Odůvodnění Rady: Postoj Rady v prvním čtení (EU) č. 13/2021 k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Spravedlnost a zrušuje nařízení (EU) č. 1382/2013

(2021/C 167/02)

I. ÚVOD

1. Dne 30. května 2018 Komise přijala návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí program Spravedlnost ⁽¹⁾ (dále jen „nařízení“).
2. Evropský hospodářský a sociální výbor přijal stanovisko dne 18. října 2018.
3. Projednávání návrhu bylo zahájeno v červenci a dokončeno v prosinci 2018. Dne 19. prosince 2018 udělil Výbor stálých zástupců částečný mandát pro jednání ⁽²⁾. Jelikož toto nařízení je součástí balíčku návrhů souvisejících s víceletým finančním rámcem (dále jen: VFR), všechna ustanovení s dopady na rozpočet nebo horizontální povahy byla odložena do doby, než bude ve věci VFR dosaženo dalšího pokroku.
4. Evropský parlament přijal svůj postoj dne 6. února 2019. Ve dnech 20. února a 5. března 2019 byly uspořádány dva trialogy. V rámci Rady se ve dnech 28. února a 4. března 2019 konala dvě zasedání Ad hoc pracovní skupiny pro finanční nástroje v oblasti SVV s cílem informovat členské státy o pokroku v jednáních a získat od nich zpětnou vazbu.
5. Tato jednání umožnila dospět ke společnému pohledu s Evropským parlamentem ohledně ustanovení návrhu, která nebyla v závorkách a k nimž byl předsednictví udělen mandát. Výsledek těchto jednání je uveden v dokumentu 7248/1/19. Dne 13. března 2019 Výbor stálých zástupců potvrdil společný pohled, jehož bylo dosaženo s Evropským parlamentem.
6. Evropský parlament dne 17. dubna 2019 potvrdil společný pohled přijetím svého legislativního usnesení (první čtení).
7. Dne 16. listopadu 2020 projednal Výbor stálých zástupců předběžnou politickou dohodu, jíž vyjednavací dosáhli ohledně víceletého finančního rámce na období 2021–2027. To umožnilo Výboru stálých zástupců přijmout dne 2. prosince 2020 plný mandát pro jednání o programu Spravedlnost ⁽³⁾.
8. Ve dnech 11. a 18. prosince 2020 se uskutečnily dva trialogy. Byly doprovázeny několika technickými a přípravnými zasedáními.
9. Předběžné politické dohody s Evropským parlamentem bylo dosaženo dne 18. prosince 2020.
10. Rada mezitím dne 17. prosince 2020 formálně přijala různé prvky balíčku VFR.
11. Dne 3. února 2021 Výbor stálých zástupců posoudil konečné kompromisní znění a podpořil ho.
12. Dne 5. února 2021 zaslali předsedové Výboru pro právní záležitosti a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu dopis předsedovi Výboru stálých zástupců (část II) (dále jen „Coreper“), v němž potvrdili dohodu Evropského parlamentu o výsledku interinstitucionálních jednání (s výhradou ověření ze strany právníků-lingvistů obou orgánů).
13. Dne 17. února 2021 dosáhl Coreper politické dohody o kompromisním znění.

⁽¹⁾ Dokument 9598/18.

⁽²⁾ Dokument 15377/18.

⁽³⁾ Dokument 13420/20.

II. CÍL

14. Cílem návrhu nařízení, kterým se zavádí program Spravedlnost, je podpora dalšího rozvoje evropského prostoru práva založeného na hodnotách Unie, právním státě a vzájemném uznávání a důvěře, zejména usnadněním přístupu ke spravedlnosti a podporou justiční spolupráce v občanských a trestních věcech, jakož i účinnosti vnitrostátních soudních systémů. Tento nový program bude spolu s programem Občané, rovnost, práva a hodnoty tvořit součást nového Fondu pro spravedlnost, práva a hodnoty přispívajícího k zachování otevřených, demokratických, pluralistických a inkluzivních společností. Pomůže rovněž posílit postavení občanů ochranou a prosazováním práv a hodnot a prostřednictvím dalšího rozvoje prostoru práva v EU.

III. ANALÝZA POSTOJE RADY V PRVNÍM ČTENÍ

Společný pohled

15. Společný pohled do značné míry odrážel původní návrh Komise a byl v souladu s částečným mandátem Rady.
16. Byla učiněna tato zlepšení:
- začlenění právních odborníků pracujících s organizacemi občanské společnosti mezi potenciální příjemce;
 - posílení úlohy organizací občanské společnosti;
 - posílení genderové rovnosti (konkrétně doplněním nového zvláštního článku o začleňování genderového hlediska) a nediskriminace;
 - další upřesnění akcí, které mají být financovány v rámci programu Spravedlnost.

Hlavní prvky konečné kompromisní dohody

17. Konečné znění, na němž se dohodli oba spolunormotvůrci, představuje vyvážený kompromis. V rámci jednání zahájených v roce 2020 byla předmětem zvláštních jednání tři témata:
- pokud jde o řízení programu, bylo potvrzeno použití prováděcích aktů pro přijetí pracovního programu v souladu s původním návrhem a mandátem Rady;
 - posílení ustanovení o právním státu;
 - pokud jde o přidělování finančních prostředků, nařízení zavedlo omezené účelové vázání prostředků ve vztahu k financování, které má být přiděleno na cíle nařízení. Bylo rovněž stanoveno flexibilní rozpětí na podporu každého z cílů stanovených v nařízení, a to přednostně na podporu opatření zaměřených na prosazování právního státu. Toto omezené účelové vázání prostředků, i když se v původním návrhu Komise nepředpokládalo, vycházelo z podobných přidělů finančních prostředků stanovených v nařízení, kterým se zavádí program Spravedlnost na období 2014–2020.

IV. ZÁVĚR

18. Postoj Rady v prvním čtení odráží kompromis, jehož bylo dosaženo při jednáních mezi Radou a Evropským parlamentem. To bylo potvrzeno výše uvedeným dopisem předsedy Výboru Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a následně dne 17. února 2021 Výborem stálých zástupců.
-